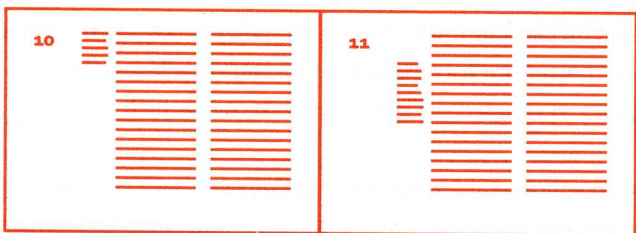
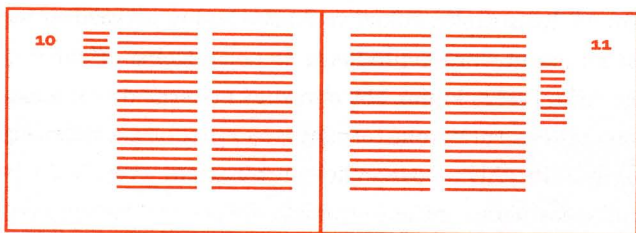
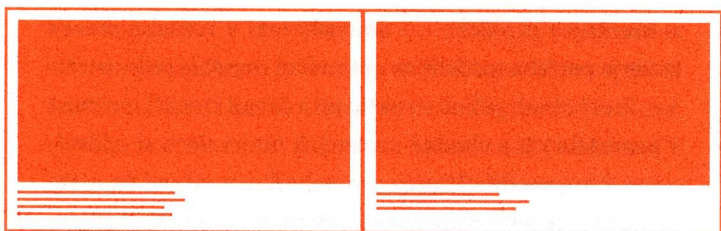
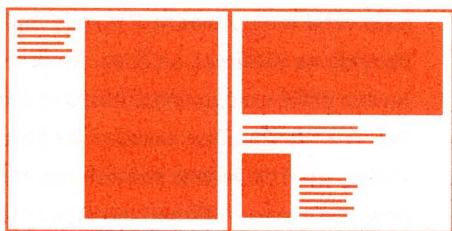
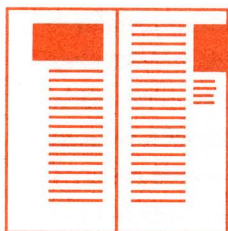
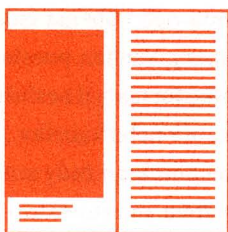

Staré kánony pro stanovení sazebního obrazce budou fungovat vždy, jsou prověřené časem. Když ale zrovna nevyrobíme renesanční manuskript, bývá lepší udělat úkrok stranou. Dobrodružnější je totiž sledovat, jak dramaticky změni převrácení zažitých poměrů celkový dojem z publikace. Dominantním prvkem odborné knížky klidně může být úprava asymetrická podle středové osy.

Smrt poučkám a matematice! Odborná literatura se nejlépe navrhuje tak, že formát přizpůsobíme obsahu. Může se pak odvíjet od počtu, povahy a rozměrů reprodukcí, umístění poznámek (u paty stránky, nebo na okraji) a podobně. Čtvercové formáty a jejich nepatrně vyšší bráskové jsou ideální pro publikace, ve kterých se střídají reprodukcce na výšku i na šířku. Široké formáty nabídnou ideální prostor pro obrázky panoramatické.

Úzký formát je výhodný tam, kde máme rozsáhlý poznámkový aparát i větší množství obrazů zároveň. I když nám reprodukcce a poznámky pod čarou kus stránky „ukrojí“, pořád ještě zbyde dost místa pro takzvaný chlebový text.

snad se mi i motá hlava. Určitě mou závrať sdílí, naše zastávka pod mrakodrapem je dlouhá, kdoví kdy skončí, patří k zastavením, co přetrvávají. A tak si opilý vertikálou ani neuvědomuji, že putujeme dál a dál a rychleji a s očividnou lehkostí, neboť jízdu kočárku usnadňuje hladký, mírným spádem klesající chodník. Lemuje hlavní třídu, tu mnohakilometrovou horizontálu, která protíná celý Zlín a míří z východu na západ. Big Way à la Le Corbusier. Bez malicherných oklik — kupředu, avantgardně kupředu (kupředu levá, vyhrávaly ampliony, když se Zlínu začalo říkat Gottwaldov) a kupředu do Prštného, kupředu s dobrým větrem a vidinami mořeplavců v plachtách, na levoboku vidíme Letnou. Dělnickou čtvrť. Strakaté úbočí kopce, který z našeho nábřeží připomíná Stolovou horu nad Kapským Městem. Kopec se jmenuje Tlustá (kdepak hora!). Na zalesněném hřbetu nese — jako nějaký Moby Dick — rozhlednu, a aby ta velryba plující od mysu k mysu neztrácela naději, rozhledně se říká Maják. Letná je strakatá spodnička, takovou v Praze

Každá náhodně vybraná stránka textu se může pochlubit slušným počtem typografických chyb a prohřešků. Kromě ohybných mezislovních mezer, řek a nejednotně zarovnaných řádků to jsou zejména jednoznakové předložky na koncích řádků, parchanty a také pomlčky, které na počátek řádku nepatří. Možnost uživatelsky zvětšovat velikost textu pravidelně ústí v tragikomické situace.

6 - Na krásné modré Dřevnici

Gottwaldov, únor 1981

Drahá Jeanne!

Kroky první

Spíme. Ale naše spaní se dotklo stropu. Pootevřenými víčky zíráme, jak nebývale svítí. Slyšíme bouchnutí dveří a maminiho břítké: „Vstávat, vstávat, škola volá!“ Předstíráme, že spíme.

„Mám pro vás

kde se dá sáňkovat od rána do večera.

Do kuchyně vešla naše Mařenka.

Dodnes vidím dědu Knapka, jak vybírá žumpu. K tomu účelu měl dlouhou násadu ukončenou kýblem. Mařenka, protože služebná, mu chtěla pomáhat, a on jí řekl, aby si raději našla

Než Ing. Uhl v 6.30 h ráno vyrazil na služební cestu, naposledy překontroloval, zda má v kufru vše potřebné — dýmky, holení a teplé prádlo (*flanel!*).

Než Ing. |Uhl v|6.30|h ráno vyrazil na služební cestu, naposledy překontroloval, zda má v|kufru vše potřebné|—|dýmky, holení a|teplé prádlo (*flanel!*).

Typická kombinace několika druhů mezer v sazbě jediného odstavce: kromě základní mezislovní mezernice je to nedělitelná, šestinová a vlasová.

Vím, že se život rozletí, a sním o konci století, kdy nikdo neví, co je chvat a shon. A dětem líčí babička, jak vypadala elpíčka a co byl vlastně starý gramofon.

Mezislovní mezera

Vím, že se život rozletí, a|sním o|konci století, kdy nikdo neví, co je chvat a|shon. A|dětem líčí babička, jak vypadala elpíčka a|co byl vlastně starý gramofon.

Nedělitelná mezera

Tištěná kniha patří k těm krásným zbytečnostem, jež nám bývá líto vyhodit, i když občas překáží. Na rozdíl od minulých dekád je to víc věc užitku než předmět zbožňování, spíš věc pro radost než předmět víry. Už se netiskne hortulus animae, ta něžná zahrádka duše, přesto se pořád vyplatí aspoň některé knížky si ponechat.

Tištěná kniha patří k těm krásným zbytečnostem, jež nám bývá líto vyhodit, i když občas překáží. Na rozdíl od minulých dekád je to víc věc užitku než předmět zbožňování, spíš věc pro radost než předmět víry. Už se netiskne hortulus animae, ta něžná zahrádka duše, přesto se pořád vyplatí aspoň některé knížky si ponechat.

Tištěná kniha patří k těm krásným zbytečnostem, jež nám bývá líto vyhodit, i když občas překáží. Na rozdíl od minulých dekád je to víc věc užitku než předmět zbožňování, spíš věc pro radost než předmět víry. Už se netiskne hortulus animae, ta něžná zahrádka duše, přesto se pořád vyplatí aspoň některé knížky si ponechat.

Nejjednodušší úpravou textu je sazba na levý praporek. V beletrii může působit trochu nepatříčně, ale v odborné literatuře nebo časopisech bývá někdy výhodnější. Zvláště tam, kde sázíme do úzkých sloupců a sazba do bloku by měla za následek nehezke mezislovní mezery. Na rozdíl od některých kolegů nezastávám názor, že v sazbě na praporek by se neměla dělit slova.

Kniha pojednává především o typografické úpravě
tištěných publikací. Je určena v první řadě mladým
kádřům typografického řemesla, ale snad v ní najdou
zalíbení i někteří dříve narození soudruzi.

© Martin Pecina, 2011, 2012

© Host — vydavatelství, 2012

ISBN 978-80-7294-813-0